01.08.2025 13:55:54
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Ιουλίου 2025 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **4173**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 85871

Τροποποίηση των αποφάσεων επανίδρυσης και έγκρισης κανονισμού λειτουργίας του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη» (Α' 154), με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).

2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθωση σφάλματος Α' 140).

3. Το π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).

4. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).

5. Την υπό στοιχεία 131993/Ζ1/16-11-2023 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Μετονομασία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 6652).

6. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

7. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

8. Τα άρθρα 16 παρ. 4, 79-89 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

9. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

11. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

12. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-2-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

13. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (αρ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

14. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 4084/2023), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β’ 5761/2024).

15. Την υπ’ αρ. 26770/24-11-2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287/2023), περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

16. Την υπ’ αρ. 75140/11-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 680) διαπιστωτική πράξη του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη του Α.Π.Θ., περί εκλογής του Κυριάκου Αναστασιάδη του Ηρακλή, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

17. Την υπ’ αρ. 6340/23-9-2024 (ΑΔΑ: 6ΦΠΦ46Ψ8ΧΒ-Φ3Φ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Α.Π.Θ. περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 και τις υπ’ αρ.: α) 14887/21-10-2024 (ΑΔΑ: 99ΓΣ46Ψ8ΧΒ-Δ1Γ), β) 25919/25-11-2024 (ΑΔΑ: ΨΡΡΙ46Ψ8ΧΒ-ΘΧΒ) και γ) 78056/23-6-2025 (ΑΔΑ: ΨΛ1146Ψ8ΧΒ-6ΝΡ) διαπιστωτικές πράξεις του Πρύτανη του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025.

18. Την υπ’ αρ. 22476/9-11-2022 (ΑΔΑ: 6ΣΡ046Ψ8ΧΒ-22Σ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. και τις υπ’ αρ.: α) 50006/7-3-2024 (ΑΔΑ: ΨΡΘΡ46Ψ8ΧΒ-ΞΞΔ) και β) 58667/15-4-2024 (ΑΔΑ: 9Ι6546Ψ8ΧΒ-Ε4Χ) αποφάσεις της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

19. Την υπ’ αρ. 31406/27-7-2018 (Β’ 4055) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επανίδρυση του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

20. Την υπ’ αρ. 9725/19-11-2019 (Β’ 4637) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

21. Τις εισηγήσεις των Συνελεύσεων των Τμημάτων: Ιατρικής (συνεδρίαση με υπ’ αρ. 13/19-12-2023) της Σχολής Επιστημών Υγείας του Α.Π.Θ. και Ιστορίας και Εθνολογίας (συνεδρίαση με υπ’ αρ. 5/28-11-2023) της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ. σχετικά με την τροποποίηση του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)», με συνημμένα τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, τον αναλυτικό προϋπολογισμό και την έκθεση ανάλυσης των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τα οποία αποτελούν διακριτά Παραρτήματα της παρούσας απόφασης και εξαιρούνται της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

22. Την υπ’ αρ. 75/116/23-7-2024 απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. σχετικά με την έγκριση του επικαιροποιημένου Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας και την τροποποίηση του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» και την υπ’ αρ. 49/114/13-6-2024 απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του.

23. Το επικαιροποιημένο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

24. Την υπ’ αρ. 30350/11-12-2024 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (συνεδρίαση με υπ’ αρ. 45/1-7-2024) σχετικά με την τροποποίηση του Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)».

25. Την απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. στη συνεδρίασή της υπ’ αρ. 3160/21-5-2025 σχετικά με την τροποποίηση των αποφάσεων επανίδρυσης και έγκρισης κανονισμού λειτουργίας του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

26. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

27. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Α. Την έγκριση του επικαιροποιημένου Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)».

Β. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, της υπ’ αρ. 31406/27-7-2018 (Β’ 4055) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επανίδρυση του Διιδρυματικού

Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1
Γενικές διατάξεις

Τα Τμήματα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) και Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) οργανώνουν και εξακολουθούν να λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 Διιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Ως επισπεύδον Τμήμα ορίζεται το Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ.

Άρθρο 2
Γνωστικό Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η μελέτη της εξέλιξης της ιατρικής και η ένταξή της σε ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, αποκαλύπτοντας τους καθοριστικούς παράγοντες της υγείας και της νόσου σε ιστορικό πλαίσιο. Επιπρόσθετα, αναπτύσσονται πτυχές της βιολογικής (φυσικής) ανθρωπολογίας που συνδέονται με την ανασύνθεση της ιστορίας, της γεωγραφίας και της εξέλιξης των νόσων μέσα από το πρίσμα της ανθρώπινης εξέλιξης, ενώ παράλληλα αναλύεται η επίδραση των ασθενειών στην ανθρώπινη ανάπτυξη, η αλληλεπίδραση ανάμεσα στις ασθένειες και τις κοινωνικο-πολιτισμικές πρακτικές, καθώς και η προσαρμοστικότητα των πληθυσμών σε νέα περιβάλλοντα, στο πλαίσιο αυτού μελετώνται ανθρώπινα σκελετικά κατάλοιπα αρχαιολογικής κυρίως προέλευσης, κείμενα αρχαίων συγγραφέων, κείμενα ιστορικών χρόνων, ιστορικά αρχεία κ.α.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι συγκρίσεις του επιπολασμού των ασθενειών μεταξύ των παλαιότερων και των σύγχρονων πληθυσμών. Καλύπτονται τα πεδία της ιστορίας των επιστημών υγείας του ανθρώπου (αρχαία ιατρική, ιατρικές ειδικότητες, επιδημιολογία, φαρμακολογία και παλαιοφαρμακολογία, νεότερη ελληνική ιατρική, άσκηση της ιατρικής σε σχέση με το φύλο και την ισότητα των δύο φύλων κ.ά.) και τα πεδία της βιολογικής ανθρωπολογίας (εξέλιξη του ανθρώπου, οστεολογία, παλαιοπαθολογία, παλαιοδιατροφή, παλαιογενετική και παλαιοδημογραφία), καθώς και οι καινοτόμες τεχνικές μελέτης αυτών όπως το αρχαίο DNA, τα σταθερά ισότοπα, η μικροσκοπία και η γεωμετρική μορφομετρία.

Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία, η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, η κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές των κλάδων της Ιστορίας της Ιατρικής και της Βιολογικής Ανθρωπολογίας, καθώς και η παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ. είναι:

- Η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας στη χρήση ιστορικών τεκμηρίων που αφορούν στην ιατρική. Η γνώση, κατανόηση και μελέτη των πεδίων της ιστορίας της ιατρικής από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

- Η κατανόηση βασικών αρχών επιδημιολογίας και δυνατότητας εφαρμογής τους στη μελέτη της ιστορίας, μελετώντας παραδείγματα επιδημιών και αναγνωρίζοντας τις προοπτικές χρήσης του παρελθόντος στη χάραξη υγειονομικής πολιτικής.

- Η διερεύνηση του διαχρονικού ρόλου των κοινωνικών παραγόντων στην ανάγκη για φάρμακα, αναγνωρίζοντας και μελετώντας τις κειμενικές και μη-κειμενικές πηγές ιστορικής έρευνας που αφορούν στη χρήση των φαρμάκων.

- Η εξοικείωση με τις μεθόδους προσδιορισμού φύλου, ηλικίας και αναστήματος, με τον υπολογισμό ελάχιστου αριθμού ατόμων από σκελετικά κατάλοιπα, καθώς και με τις σύγχρονες ανθρωπομετρικές μεθόδους, μέσα από άσκηση σε σκελετικό υλικό αρχαιολογικής προέλευσης.

- Η εξοικείωση με την εφαρμογή αναλυτικών μεθόδων για τη μελέτη παθολογικών σε σκελετικά κατάλοιπα. Η κατανόηση των βιολογικών και πολιτισμικών διαστάσεων της τροφής και η εξοικείωση με τις μεθόδους που εφαρμόζει η σύγχρονη έρευνα της βιολογικής ανθρωπολογίας και της αρχαιολογίας.

- Η εξοικείωση των νέων επιστημόνων με τις σύγχρονες τάσεις της διεπιστημονικής ανθρωπολογικής έρευνας και την ενημέρωσή τους για τα διεθνή τεκταινόμενα στον χώρο της ανάλυσης του αρχαίου DNA. Η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας στη χρήση των γενετικών και ιστορικών τεκμηρίων που αφορούν στη μελέτη της ανθρώπινης εξέλιξης και ιστορίας.

- Η ικανότητα να αναλύουν με ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους ανάλυσης πραγματικά σύνολα δεδομένων και η εξοικείωση στη χρήση και την ερμηνεία των πιο σύγχρονων στατιστικών εργαλείων. Τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα εξασφαλίζουν την κατάρτιση εξειδικευμένων αποφοίτων με στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο, καθώς και με ικανότητα διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Δ.Π.Μ.Σ. Επιπρόσθετα, οδηγούν στην εδραίωση της αυτοπεποίθησης των μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και της συστηματικής πρακτικής άσκησης στη συνθετική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων των παραπάνω δύο επιστημονικών κλά-

δων, προάγοντας τη διεπιστημονική έρευνα και διασφαλίζοντας την ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Κατευθυντήριες αρχές του Δ.Π.Μ.Σ. αποτελούν αφ’ ενός μεν η εξασφάλιση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών, τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφ’ ετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, καθώς και η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» των Τμημάτων Ιατρικής του Α.Π.Θ. και Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. έχει δύο (2) ειδικεύσεις:

α) Ιστορία της Ιατρικής (History of Medicine).

β) Βιολογική Ανθρωπολογία (Biological Anthropology).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Δ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

α) «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή με ειδίκευση: Ιστορία της Ιατρικής».

β) «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή με ειδίκευση: Βιολογική Ανθρωπολογία».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 4
Χρονική Διάρκεια Σπουδών -Λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται κατ’ ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

Η φοίτηση στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του επισπεύδοντος Τμήματος.

Άρθρο 5
Κατηγορίες Πτυχιούχων/Διπλωματούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ειδικότερα των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Ιστορίας, Βιολογίας, Ιστορίας και Εθνολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ελληνικής Φιλολογίας και άλλων συναφών Τμημάτων. Επίσης, μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ. Υποψήφιοι μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν από τη λήξη των εγγραφών και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6
Αριθμός Εισακτέων και Δικαιολογητικά

Ο αριθμός εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατά κατώτατο όριο σε οκτώ (8) μεταπτυχιακούς φοιτητές [τέσσερις (4) ανά ειδίκευση] και κατ’ ανώτατο όριο σε σαράντα (40) μεταπτυχιακούς φοιτητές [είκοσι (20) ανά ειδίκευση]. Το Δ.Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερο από οκτώ (8) μεταπτυχιακούς φοιτητές, ενώ ανά ειδίκευση ο ελάχιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται σε τέσσερις (4).

Το Δ.Π.Μ.Σ., κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, προκηρύσσει θέσεις με ανοικτή διαδικασία. Ειδικότερα, στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, ο αριθμός εισακτέων, οι κατηγορίες υποψηφίων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Η προκήρυξη εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Οι αιτήσεις συνοδευόμενες με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται είναι τα εξής:

α. Αίτηση συνοδευόμενη από σύντομο υπόμνημα αιτιολόγησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β. Πτυχίο/δίπλωμα πρώτου κύκλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

γ. Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων προπτυχιακών ή/και μεταπτυχιακών σπουδών.

δ. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.

ε. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της αγγλικής γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο Β2, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Εναλλακτικά μπορεί να υποβληθεί πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, από το οποίο προκύπτει η επιτυχής ολοκλήρωση αγγλόφω-

νου προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

στ. Φωτοτυπία Αστυνομικής Ταυτότητας ή Διαβατηρίου.

Πλέον των παραπάνω δικαιολογητικών ο υποψήφιος δύναται να υποβάλλει, εφόσον τα διαθέτει:

1. Δίπλωμα ή διπλώματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές Ίδρυμα της αλλοδαπής.

2. Διδακτορικό τίτλο ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής.

3. Πιστοποιητικά για πιθανή καλή γνώση της γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής ή ρωσικής γλώσσας.

4. Αποδεικτικά έγγραφα για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών και για συναφή επαγγελματική εμπειρία.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

Οι αλλοδαποί υποψήφιοι, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο Δ.Π.Μ.Σ., οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση ελληνομάθειας ή πιστοποιητικό επιπέδου τουλάχιστον Β2.

Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής δικαιολογητικών η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης που ορίζεται από την Ε.Π.Σ. διενεργεί συνεντεύξεις στους υποψηφίους.

Άρθρο 7
Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων εκκινεί από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. η οποία ελέγχει την πληρότητα του φακέλου και κατόπιν καταρτίζει κατάλογο υποψηφίων που έχουν καταθέσει εμπρόθεσμα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Ε.Π.Σ. γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί και καλεί σε συνέντευξη τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

Η μοριοδότηση των υποψηφίων για εισαγωγή στο Δ.Π.Μ.Σ. προκύπτει ως ακολούθως:

1. Βαθμός και συνάφεια πτυχίου ή διπλώματος με συντελεστή βαρύτητας σαράντα τοις εκατό (40%).

2. Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας σε ελάχιστο επίπεδο Β2 με συντελεστή βαρύτητας πέντε τοις εκατό (5%).

3. Δημοσιευμένη ερευνητική δραστηριότητα με συντελεστή βαρύτητας πέντε τοις εκατό (5%), [έστω και με μία (1) δημοσίευση].

4. Άλλοι τίτλοι προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή διδακτορικών σπουδών με συντελεστή βαρύτητας δεκαπέντε τοις εκατό (15%), [έστω και με έναν (1) τίτλο].

5. Συναφής επαγγελματική εμπειρία με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%), (ανεξαρτήτως διάρκειας).

6. Συνέντευξη με συντελεστή βαρύτητας είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων.

Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων υποψηφίων

Η αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται σε τρεις (3) φάσεις:

1. Η πρώτη φάση είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και η πιστοποίηση γνώσης της αγγλικής γλώσσας.

2. Τα κριτήρια αξιολόγησης της δεύτερης φάσης και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή δυόμισι (2,5), με ανώτατο όριο τα είκοσι πέντε (25) μόρια.

β) Σχετικότητα πτυχίου με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ:

i) Πτυχίο Τμήματος Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Ιστορίας και Εθνολογίας, Βιολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ελληνικής Φιλολογίας ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς ιδρύματος του εξωτερικού: δέκα (10) μόρια.

ii) Πτυχίο άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι.: ένα (1) μόριο.

γ) Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα: πέντε (5) μόρια.

δ) Ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία: πέντε (5) μόρια.

ε) Λοιποί συναφείς τίτλοι σπουδών: δέκα (10) μόρια.

στ) Τίτλοι ξένων γλωσσών, πέραν της αγγλικής: πέντε (5) μόρια.

3. Η τρίτη φάση περιλαμβάνει προφορική συνέντευξη σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής, το ακαδημαϊκό προφίλ και τα ειδικότερα ενδιαφέροντα των υποψηφίων στο Δ.Π.Μ.Σ. και τους στόχους που αναμένονται να καλυφθούν, με κλίμακα βαθμολόγησης από μηδέν (0) έως δέκα (10). Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή δύο (2), δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ’ ανώτατο όριο είκοσι (20) μόρια.

Προσωπική συνέντευξη

Η διαδικασία της συνέντευξης γίνεται από την Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης.

Η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης αξιολογεί και προκρίνει σε πρώτη συνεδρίαση τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης φάσης. Στη συνέχεια προωθεί τον σχετικό κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

Διαδικασία πρόκρισης και τελικής επιλογής υποψηφίων

Η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης για την επιλογή των υποψηφίων αξιολογεί τις αιτήσεις σύμφωνα με τις παραπάνω τρεις (3) φάσεις, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, ακολουθώντας την παρακάτω διαδικασία:

Μετά τη διαπίστωση ότι οι υποψήφιοι πληρούν τις προϋποθέσεις της πρώτης φάσης, αξιολογεί και προκρίνει τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης

φάσης. Προωθεί τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., που αποστέλλει σε αυτούς πρόσκληση για συμμετοχή στην τρίτη φάση σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

Μετά το πέρας και της τρίτης φάσης, καταρτίζεται κατάλογος κατάταξης των επιτυχόντων υποψηφίων από την Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης.

Κατά την κατάρτιση του καταλόγου, ωστόσο, για λόγους διασφάλισης μιας κατά το δυνατό απρόσκοπτης και ισόρροπης ανάπτυξης των διεπιστημονικών προσεγγίσεων του Δ.Π.Μ.Σ. και στους δύο (2) βασικούς επιστημονικούς του κλάδους, η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η συμμετοχή στο Δ.Π.Μ.Σ. τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των εισακτέων από αποφοίτους Βιοϊατρικών Τμημάτων και τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο (1/3) από αποφοίτους Τμημάτων Ιστορίας, Εθνολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ή Αρχαιολογίας, εφόσον βεβαίως υπάρχουν τόσοι υποψήφιοι από κάθε μία από τις δύο (2) αυτές κατηγορίες.

Σε περίπτωση που θέσεις εισακτέων έμειναν κενές καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων (σύμφωνα με τα οριζόμενα της προκήρυξης), είτε με την κατάταξη, ως επιτυχόντων, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες, είτε με συμπληρωματική προκήρυξη των κενών θέσεων.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι. Σε περίπτωση συμπλήρωσης του ανώτατου αριθμού εισακτέων, η επιλογή γίνεται με βάση τη συνέντευξη.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του επισπεύδοντος Τμήματος.

Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός πέντε (5) ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο εντός της παραπάνω προθεσμίας ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους αμέσως επομένους στη σειρά αξιολόγησης από τον σχετικό κατάλογο επιτυχόντων.

Άρθρο 8
Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση και τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται για όσους αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες, εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας.), για τις οποίες αποφασίζει η Ε.Π.Σ.

Επίσης, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Δ.Π.Μ.Σ.

Επιπλέον, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να αιτηθεί παράταση σπουδών, έως δύο (2) εξάμηνα, που αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Μετά το πέρας της παράτασης σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Δ.Π.Μ.Σ. με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Οι αιτήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών για μερική φοίτηση, αναστολή ή παράταση σπουδών υποβάλλονται πριν από την έναρξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων. Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται και συμμετέχουν στο Δ.Π.Μ.Σ. υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα οφείλουν να εξασφαλίζουν διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Δ.Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

1. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς αιτιολογημένους λόγους. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) απουσίες σε κάθε μάθημα.

2. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

3. Να υποβάλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.

4. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.

5. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.

6. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση μεταπτυχιακή διπλωματική τους εργασία, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

7. Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης εντός των ημερομηνιών που ορίζονται.

8. Να έχουν τακτοποιήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και όποια άλλη υποχρέωση προς το Ίδρυμα, πριν από την ορκωμοσία. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα έχουν δικαίωμα να ορκιστούν ή/και να παραλάβουν το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών.

9. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

10. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

11. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το Δ.Π.Μ.Σ.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9
Δικαίωμα Δωρεάν Φοίτησης-Υποτροφίες

Μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος είναι η κατοχή πτυχίου ή διπλώματος πρώτου κύκλου που αντιστοιχεί στο βαθμό ίσου ή ανώτερου του επτάμισι (7,5/10). Ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά έτος.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Δ.Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής του Δ.Π.Μ.Σ. που πληροί την προϋπόθεση της παρ. 1, εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α’ 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

β) Ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του.

γ) Ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περ. α) υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.

Είναι δυνατόν με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ανάλογα με τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και αναγράφονται στη σχετική ανακοίνωση. Οι υποτροφίες που παρέχονται δύναται να συνίστανται σε απαλλαγή από το σύνολο (100%) ή ένα μέρος του ποσού κάθε μίας (1) δόσης των διδάκτρων. Οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της πρώτης δόσης δίνονται βάσει της σειράς εισαγωγής των υποψηφίων, ενώ οι

υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της δεύτερης δόσης δίνονται βάσει της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών στο πρώτο εξάμηνο (εφόσον αυτοί έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα με την πρώτη εξέταση) και της τήρησης των υποχρεώσεων τους που καθορίζονται στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. Οι υπότροφοι οφείλουν να παρέχουν ανταποδοτικό έργο, σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση. Σε περίπτωση που υπότροφος μεταπτυχιακός φοιτητής δεν είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του, η Ε.Π.Σ. προβαίνει σε ανάκληση και διακοπή της υποτροφίας του.

Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, Κοινοτικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δεν δικαιούται υποτροφία από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10
Πρόγραμμα Σπουδών

Α. ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Δ.Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Στο Α’ εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα. Κάθε μάθημα προσφέρει έξι (6) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο Β’ εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν ειδίκευση και διδάσκονται τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα, αντίστοιχα σε κάθε ειδίκευση. Κάθε μάθημα προσφέρει επτάμισι (7,5) ECTS.

Στο Γ’ εξάμηνο εκπονείται μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ECTS.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξετασθεί επιτυχώς σε εννέα (9) μαθήματα, πέντε (5) στο πρώτο εξάμηνο σπουδών και τέσσερα (4) στο δεύτερο εξάμηνο σπουδών, πλέον της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας. Η παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων γίνεται στα εξάμηνα Α’ και Β’. Μετά το πέρας του Β’ εξαμήνου, ο φοιτητής μπορεί να αναλάβει θέμα μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, εφόσον έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Α’ και Β’ εξαμήνου. Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν πραγματοποιείται πριν τη λήξη του Γ’ εξαμήνου σπουδών. Κάθε φοιτητής εξετάζεται στη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία μόνο μία (1) φορά, χωρίς δυνατότητα επανεξέτασης.

Το Δ.Π.Μ.Σ. ακολουθεί μεικτό σύστημα εκπαίδευσης, με εξ αποστάσεως διδασκαλία και διά ζώσης.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. είναι ενενήντα (90) και συγκεκριμένα τριάντα (30) ECTS για το Α’ εξάμηνο, τριάντα (30) ECTS για το Β’ εξάμηνο και τριάντα (30) ECTS για τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Οι πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων - European Credit Transfer System (ECTS) έχουν ως εξής:

		Πιστωτικές μονάδες
	Α΄ εξάμηνο	5 μαθήματα x 6 ECTS= 30 ECTS
	Β΄ εξάμηνο	4 μαθήματα x 7,5 ECTS= 30 ECTS
	Γ΄ εξάμηνο	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία = 30 ECTS
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ		90 ECTS

Η κατάρτιση του προγράμματος διδασκαλίας καθορίζεται από την Ε.Π.Σ.

Υπάρχει μόνο μία (1) επαναληπτική εξεταστική περίοδος, η περίοδος του Σεπτεμβρίου, η οποία εξυπηρετεί τα μαθήματα του Α’ και Β’ εξαμήνου.

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η ελληνική και η γλώσσα εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Α΄ εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1	Μεθοδολογία έρευνας	Υ	54%	6
2	Αρχαία ιατρική	Υ	0%	6
3	Ιστορική νοσολογία και επιδημιολογία	Υ	100%	6
4	Βιολογική ανθρωπολογία: βασικές αρχές και μέθοδοι	Υ	0%	6
5	Παλαιοπαθολογία: τεχνικές και πρακτική εφαρμογή	Υ	54%	6

Β΄ εξάμηνο, ειδίκευση «Ιστορία της Ιατρικής» [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1	Κειμενική μελέτη ελληνικής ιατρικής	Υ	54%	7,5
2	Νεότερη ιστορία ιατρικής με έμφαση στον ελληνικό χώρο μετά το 18ο αιώνα	Υ	100%	7,5
3	Ειδικά θέματα στην ιστορία της ιατρικής	Υ	0%	7,5
4	Άσκηση σε ιατρικά ιστορικά αρχεία	Υ	0%	7,5
Β΄ εξάμηνο, ειδίκευση «Βιολογική Ανθρωπολογία» [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
5	Παλαιογενετική	Υ	46%	7,5
6	Ταφονομία και Ταφική αρχαιολογία	Υ	46%	7,5
7	Εξέλιξη της ανθρώπινης διατροφής: θεωρητικό πλαίσιο και μεθοδολογικές προσεγγίσεις	Υ	46%	7,5
8	Στατιστικές εφαρμογές στην Βιολογική Ανθρωπολογία	Υ	0%	7,5
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1.	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ		30

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α’ Εξάμηνο

Μεθοδολογία έρευνας

Η μεθοδολογία έρευνας συνιστά βασικό επιστημονικό αντικείμενο που παρέχει στους φοιτητές την απαιτούμενη γνώση για την ικανή μελέτη και κατανόηση των επιστημονικών κειμένων και ερευνητικών τεκμηρίων, χωρίς τη γνώση των οποίων δεν είναι δυνατή η ουσιαστική πρόσβαση στην επιστήμη. Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων που αφορούν στη βασική κατανόηση των αρχών της ερευνητικής μεθοδολογίας, τόσο ως προς τον σχεδιασμό, όσο και ως προς την υλοποίηση ενός ερευνητικού σχεδίου. Ειδικότερα, οι στόχοι του μαθήματος είναι δύο: Αφενός μεν να παρέχει στους φοιτητές γνώση σχετικά με την επιστημολογία και κύρια μεθοδολογική διάρθρωση της ερευνητικής πρακτικής σε όλα τα στάδια υλοποίησης της επιστημονικής έρευνας, αφετέρου δε, δίνοντας έμφαση στην ποσοτική διαχείριση και ανάλυση ερευνητικών δεδομένων να εξοικειώσει, να εισαγάγει και να εκπαιδεύσει τους φοιτητές στη λογική και χρήση της στατιστικής ανάλυσης ποσοτικών, κυρίως, δεδομένων. Ενδεικτικά, τα ζητήματα τα οποία αναπτύσσονται είναι: Επιστημολογικές και μεθοδολογικές ορίζουσες της επιστημονικής έρευνας, ο κύκλος της επιστημονικής έρευνας: από τον αρχικό προβληματισμό στη συγγραφή επιστημονικής εργασίας, βιβλιογραφία: Χρησιμότητα, αναζήτηση, μελέτη και αξιοποίηση, μέθοδοι συλλογής ερευνητικού υλικού, πληθυσμός, δείγμα και μέθοδοι δειγματοληψίας, συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Αρχαία ιατρική

Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της ιατρικής. Το status του ιατρού στην κοινωνία. Το «συμβόλαιο» μεταξύ ιατρού και ασθενή. Ιατρική εκπαίδευση. Ιατρική και θρησκεία. Ιατρική ηθική και δεοντολογία. Προσόντα ιατρού. Ιατρική ως επιστήμη ή τέχνη. Επιστημολογία και ιατρικές σχολές. Πειραματισμοί: καρδιαγγειακές αναζητήσεις. Διάγνωση και πρόγνωση. Θεραπευτικές προσεγγίσεις. Ψυχή και σώμα. Μελαγχολία. Επιληψία. Καρκίνος.

Στόχοι: Κατανόηση ότι η αρχαία ιατρική επηρέασε βαθύτατα τη δυτική ιατρική και κοινωνία. Μελέτη αρχαίας ιατρικής υπό το πρίσμα των σύγχρονων πεδίων της παθολογίας, της χειρουργικής, της θεραπευτικής, της ψυχιατρικής, της ανατομίας, της ηθικής και της εκπαίδευσης. Αναγνώριση της αξίας του πώς ιατρικές θεωρίες και πρακτικές ερμηνεύονται διαφορετικά, ανάλογα με τις αλλαγές στην επιστήμη και την κοινωνία. Γνώση της εξέλιξης της έννοιας της υγείας και της νόσου. Κατανόηση της εξέλιξης της ιδιότητας του θεραπευτή σε ιατρό. Γνώση των εξελίξεων που συνέδραμαν στην ανακάλυψη της κυκλοφορίας του αίματος. Γνώση και κατανόηση των μεθόδων διάγνωσης και πρόγνωσης διαχρονικά. Μελέτη της σχέσης σώματος και ψυχής, λαμβάνοντας υπόψη τη θρησκεία, την κοινωνία και τη γνώση στην ιστορία. Κατανόηση της εξέλιξης ιατρικών οντοτήτων που σήμερα αναγνωρίζονται (π.χ. επιληψία, καρκίνος).

Ιστορική νοσολογία και Επιδημιολογία

Επιδημίες αρχαίου κόσμου (λοιμός Αθηνών, εποχική διακύμανση θανάτων στην υστερο-ρωμαϊκή εποχή: ιατρο-ιστορική προσέγγιση επιγραφικών δεδομένων). Επιδημίες μεσαιωνικών και νεότερων χρόνων (πανδημίες πανώλους, πανδημίες χολέρας, επιδημίες ευλογιάς, επιδημίες 20ου αιώνα-Ebola, SARS, H1N1, ιστορία βιολογικού πολέμου). Ιστορική επιδημιολογία και κρίσεις υγείας. Παρουσίαση σχετικών δεδομένων γενετικής/παλαιογενετικής που συμπληρώνουν ή αναλύουν το είδος, τη γεωγραφική προέλευση κ.α. του κάθε ιού/στελέχους.

Στόχοι: Η επαφή με τις βασικές αρχές της Επιδημιολογίας και ο συνδυασμός της με τα γνωστικά αντικείμενα άλλων επιστημονικών πεδίων, χρήσιμων στην ολοκληρωμένη μελέτη μιας επιδημίας των ιστορικών χρόνων. Μέσα από παραδείγματα επιδημιών τονίζεται η διαχρονικότητα των επιδημιολογικών μοντέλων που διέπουν μια επιδημία, καθώς και η διαχρονικότητα των παραμέτρων και των παραγόντων κινδύνου που επηρεάζουν την έκρηξη μιας επιδημίας, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο μελέτης της νόσου όχι μόνο ως βιολογικό αλλά και ως πολιτισμικό φαινόμενο. Η επαφή με τις διαχρονικές μεθόδους πρόληψης και αντιμετώπισης μιας επιδημίας, τις κοινωνικές αντιδράσεις και την εξέλιξη της πολιτικής υγείας. Καθίσταται σαφές ότι ένα αρχειακό υλικό δεν είναι ένα νεκρό υλικό, αλλά μπορεί να αποτελέσει μέρος μιας ευρύτερης βάσεως δεδομένων και ένα χρήσιμο εργαλείο μελέτης της διαχρονικής εξέλιξης μιας νόσου που μπορεί να βοηθήσει ακόμα και στη χάραξη της υγειονομικής πολιτικής μιας χώρας. Πληρέστερη κατανόηση της εξέλιξης των σχέσεων διεθνούς πολιτικής και παγκόσμιας υγείας, με αναφορές για τη διαχείριση των κρίσεων υγείας από τον 19ο αιώνα έως τις σύγχρονες διεθνείς υγειονομικές εκστρατείες.

Βιολογική ανθρωπολογία: βασικές αρχές και μέθοδοι

Παρουσιάζονται μέθοδοι προσδιορισμού φύλου, ηλικίας και αναστήματος, υπολογισμός ελάχιστου αριθμού ατόμων από σκελετικά κατάλοιπα, το θεωρητικό υπόβαθρο που αναπτύχθηκαν, καθώς και μια κριτική αξιολόγηση αυτών. Γίνεται αναφορά σε κλασικές και σύγχρονες ανθρωπομετρικές μεθόδους (microscribe, γεωμετρική μορφομετρία, φωτογραμμετρία, τρισδιάστατη σάρωση) και παρουσιάζονται παραδείγματα εργασίας από πληθυσμούς της Ελλάδος και του εξωτερικού. Το μάθημα περιλαμβάνει άσκηση σε σκελετικό υλικό αρχαιολογικής προέλευσης, αλλά και την ανάπτυξη των αντίστοιχων στατιστικών πακέτων.

Στόχοι: η εξοικείωση με τη βασική μεθοδολογία της βιολογικής ανθρωπολογίας, αναγνώριση και ταξινόμηση κατεστραμμένων, θρυμματισμένων και ταφονομικά αλλαγμένων οστών, οδοντική ανθρωπολογία, προσδιορισμός φύλου και ηλικίας σε ενήλικα και ανήλικα άτομα με έμφαση στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μεθόδου, μετρήσεις κρανιακού και μετακρανιακού σκελετού, κατανόηση της ανθρώπινης ποικιλομορφίας, δομική ομοιότητα και κοινοί πρόγονοι, επιλεκτικές πιέσεις.

Παλαιοπαθολογία: τεχνικές και πρακτική εφαρμογή

Γίνεται μια αναλυτική περιγραφή των συχνότερων παθολογιών που παρατηρούνται στα ανθρώπινα οστά και δόντια: μεταβολικές και ενδοκρινικές ασθένειες (κακή λειτουργία των ορμονών, του ανοσοποιητικού συστήματος), εκφυλιστικές ασθένειες (αρθροπάθειες), τραύματα (κατάγματα/χτυπήματα, σπασίματα, ατυχήματα στα οστά και στους μύες), λοιμώδεις νόσοι (εισβολείς όπως ιοί, βακτήρια, παράσιτα), συγγενείς ανωμαλίες (σύνδρομα/εκ γενετής δυσπλασίες στα οστά και τα μαλακά μόρια), νεοπλασματικές ασθένειες (καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι), δείκτες μυϊκής καταπόνησης (αλλοιώσεις στα οστά που σχετίζονται με έντονη μυϊκή δραστηριότητα). Για κάθε κατηγορία, γίνεται αναφορά στα βασικά χαρακτηριστικά και στην κλινική εικόνα της νόσου. Δίνονται στοιχεία διαφορικής διάγνωσης, επιδημιολογικά στοιχεία, αλλά και στοιχεία για την ιστορία, την εξέλιξη και τη γεωγραφική κατανομή της κάθε νόσου. Γίνεται αναφορά σε όλες τις μικροσκοπικές, μακροσκοπικές, ακτινολογικές και βιοχημικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση και περιγραφή των ασθενειών. Η διαγνωστική αξία αυτών των μεθόδων είναι ιδιαίτερα σημαντική στη μελέτη των σκελετικών καταλοίπων, διότι οι μακροσκοπικές αλλοιώσεις στα οστά παρουσιάζουν περιορισμένο εύρος και ποικιλία. Επειδή στα σκελετικά κατάλοιπα ο πληροφοριακός ορίζοντας είναι περιορισμένος, η διαφορική διάγνωση μπορεί να ενισχυθεί με τη χρήση περισσότερων στοιχείων, που μπορεί να προκύψουν από τις αναλυτικές μεθόδους. Το μάθημα περιλαμβάνει άσκηση τόσο στην εφαρμογή των αναλυτικών μεθόδων όσο και στη μελέτη παθολογιών σε σκελετικά κατάλοιπα.

Στόχοι: δίνεται έμφαση στη βασική κατηγοριοποίηση των νοσημάτων και στην αναγνώρισή τους σε σκελετικά κατάλοιπα αρχαιολογικής και ιατροδικαστικής προέλευσης π.χ. μεταβολικά και εκφυλιστικά νοσήματα, νεοπλασίες, κακώσεις, αλλά και στη σύγκριση επιπολασμού των νόσων μεταξύ των αρχαιολογικών και των σύγχρονων πληθυσμών με σκοπό να αναδειχθεί η προσαρμοστικότητα που επέδειξαν παρελθόντες πληθυσμοί σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα. Στόχος είναι δοθεί η εξελικτική προοπτική που προσφέρει η παλαιοπαθολογία στη μελέτη της ανθρώπινης προσαρμογής και εξέλιξης. Βασική μέριμνα είναι η εξοικείωση των φοιτητών με οστεολογικό υλικό και η διάγνωση των παθολογικών περιπτώσεων με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων.

Β’ εξάμηνο, Ειδίκευση «Ιστορία της Ιατρικής»

Κειμενική μελέτη ελληνικής ιατρικής

Παρουσίαση της εξέλιξης της αρχαίας ελληνικής ιατρικής (σκέψης και πρακτικής) μέσα από κείμενα (προσωποκεντρικά): προ-ιπποκρατικοί ιατροί, Ιπποκράτης (π.χ. Περί ιερής νούσου, Περί φύσεως ανθρώπου, Περί αέρων, υδάτων, τόπων), χειρουργοί ελληνιστικής περιόδου, Γαληνός, κ.ά. Παράλληλη παρουσίαση τάσεων της ιατρικής κατά την ελληνορωμαϊκή (και βυζαντινή) περίοδο μέσα από κείμενα: θρησκευτική-μαγική ιατρική, ορθολογιστική ιατρική, αιρέσεις: εμπειρικοί - δογματικοί/λογικοί, μεθοδικοί, πνευματικοί, κ.ά. Ιατρική και αστρολογία, μαθηματικά και ιατρική, ιατρική και φιλοσοφία, φυσιογνωμονική, διαιτητική - χειρουργική - φαρμακολογία, ιππιατρική, ιατρικά εγχειρίδια (εικονογραφημένα και μη), «εξαγωγή» της ιατρικής σκέψης στην Ανατολή. Τα αποσπάσματα παρουσιάζονται μέσω δόκιμης νεοελ-

ληνικής μετάφρασης με παράλληλη όμως παρουσία και επίδειξη του πρωτοτύπου. Αρχές παλαιογραφίας, μέθοδοι χειρισμού χειρογράφων και εξοικείωση με τις μεθόδους ανεύρεσης της παράδοσης των ιατρικών κειμένων

Στόχοι: Γνωριμία με τα δόγματα και τις σημαντικότερες μορφές της αρχαίας ελληνικής ιατρικής. Παρακολούθηση της εξέλιξής της στους αιώνες. Όξυνση της κριτικής ικανότητας των συμμετεχόντων μέσω του εντοπισμού των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των διάφορων ιατρικών σχολών και μεταξύ άλλων επιστημονικών πεδίων με την ιατρική. Επίτευξη πρωτογενούς επαφής με τον λόγο των Ελλήνων ιατρών και ενίσχυση του γλωσσικού αισθητηρίου των φοιτητών.

Νεότερη ιστορία ιατρικής με έμφαση στον ελληνικό χώρο μετά το 18ο αιώνα

Ιστορικό πλαίσιο από τον 18ο μέχρι τον 20ο αιώνα και η παράλληλη πορεία του Ελληνισμού. Η επιστήμη στον Δυτικό κόσμο και η πρόσληψη και μεταφορά της στην Ελλάδα, η δημιουργία του Πανεπιστημίου Αθηνών και η συμβολή του στο πνευματικό, κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι της χώρας. Ιατρική εκπαίδευση και στελέχωση υπηρεσιών υγείας και νοσοκομείων εντός και εκτός συνόρων. Νοσολογικός χάρτης της πρωτεύουσας και αποτύπωση της υγειονομικής κατάστασης από τον Τύπο και τη λογοτεχνία της εποχής (με χαρακτηριστικά αποσπάσματα κειμένων). Το παράδειγμα της ψυχιατρικής περίθαλψης ως ένδειξη κοινωνικών μετεξελίξεων.

Στόχοι: Κατανόηση της σημασίας των αιώνων αυτών στη διαρκώς εξελισσόμενη επιστήμη και της αφομοίωσής της από την κοινωνία. Μελέτη των πηγών για τη βαθύτερη κατανόηση της πορείας της ιατρικής σκέψης. Κατανόηση της αλληλοεπίδρασης ιστορικών συνθηκών και ιατρικής. Κατανόηση της διοικητικής οργάνωσης και της αγωγής πρόληψης στη διαφύλαξη της υγείας. Γνώση της ιστορικής εξέλιξης της νοσοκομειακής φροντίδας εντός και εκτός Ελλάδας. Γνωριμία με την ιατρική εκπαίδευση των πρώτων χρόνων λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και τη διαμόρφωσή της στις ανάγκες που προέκυψαν μέχρι σήμερα. Επίτευξη επαφής με τον κριτικό (και επικριτικό) λόγο της ιατρικής εκπαίδευσης και της κλινικής ιατρικής.

Ειδικά θέματα στην ιστορία της ιατρικής

Παράδειγμα για τη θεματική «Γυναίκα και παιδί στην ιστορία της ιατρικής»: Ανθρωπομορφισμός μήτρας. Καισαρική τομή. Φυσιολογικός τοκετός. Μαιευτική. Ανατομία μήτρας και εμβρύου. Διαχείριση αιμορραγίας. Διαχείριση πόνου. Επιλόχειος πυρετός. Γυναικολογικές επεμβάσεις. Φεμινισμός: κριτική παραδοσιακών απόψεων. Παιδί και υγεία στην αρχαιότητα. Αραβική, μεσαιωνική και αναγεννησιακή παιδιατρική. Διαφωτισμός: νόσοι και αναγνώριση παιδικής θνησιμότητας. Απαρχές της παιδικής φροντίδας (υγιεινή και συμβουλές, ιατρικές και χειρουργικές πρόοδοι, παιδιατρική ειδικότητα, γενετική και ευγονική, διατροφή, κοινωνική παιδιατρική).

Στόχοι: κατανόηση ότι η μελέτη μιας προκατάληψης είναι ουσιαστικά η μελέτη προϋπάρχουσας γνώσης. Καθορισμός συνθηκών που συνέβαλαν στην εμφάνιση της προκατάληψης (κοινωνία, εποχή, παιδεία). Συσχετισμός της προκατάληψης με άλλες προκαταλήψεις. Παρακολούθηση της εξέλιξής της στον χρόνο. Αξιολόγηση της σημασίας των συνεπειών της στην κοινή γνώμη και στην εξέλιξη της ίδιας της ιατρικής. Γνώση: ότι στην ιστορία, η γέννηση ενός παιδιού ήταν αντικείμενο γυναικών, μη-ιατρών, οι επίτοκες πέθαιναν από αιμορραγίες και μολύνσεις, ότι τον 18ο αιώνα διαμορφώθηκε η ανατομία και φυσιολογία της εγκύου, ότι οι ιατροί μετέδιδαν επιλόχειο πυρετό στις επίτοκες, ότι η χρήση αναισθησίας στον τοκετό ήταν αμφιλεγόμενη, όπως και η αντισύλληψη, ότι ήταν αναμενόμενο οι γυναίκες-ιατροί αρχικά να φροντίζουν γυναίκες-ασθενείς. Κατανόηση ότι η ιστορία της παιδιατρικής είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κοινωνική θέση του παιδιού και ότι η αναγνώριση, κατά τον 18ο αιώνα, της παιδικής θνησιμότητας ανέγειρε το ενδιαφέρον για την πρόληψη και την αναγνώριση των κοινωνικών παραγόντων της υγείας. Η παιδιατρική διαμορφώθηκε από τον ορισμό των παιδικών ασθενειών, από τις χειρουργικές επεμβάσεις για συγγενείς ανωμαλίες και από τις ανακαλύψεις σε ορμόνες, βιταμίνες και γενετική.

Άσκηση σε Ιατρικά Ιστορικά Αρχεία

Περιλαμβάνει άσκηση διαχείρισης ιατρικού ιστορικού αρχείου. Γίνεται γνωριμία με την ιστορία του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ., με τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και τα όργανα διοίκησής του από ιδρύσεώς του μέχρι το 1980, με τη δομή και την οργάνωσή του ιστορικά. Η άσκηση υλοποιείται στο ιστορικό αρχείο του Τμήματος Ιατρικής, το οποίο είναι πρωτογενές και σε μεγάλο βαθμό αδημοσίευτο. Οι φοιτητές εντρυφούν στις μεθόδους χειρισμού ενός τέτοιου αρχείου και στις δυνατότητες επιστημονικής χρήσης του, ανιχνεύοντας ενδιαφέροντα στοιχεία για εργασίες που τους ανατίθενται.

Στόχοι: Η εξοικείωση με ένα πρωτογενές ιστορικό αρχείο. Ο βασικότερος στόχος είναι η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για την ανεύρεση δυνατοτήτων επιστημονικής έρευνας σε ένα εν πολλοίς αδημοσίευτο αρχείο.

Β’ εξάμηνο, Ειδίκευση «Βιολογική Ανθρωπολογία»

Παλαιογενετική

Περιλαμβάνει επίκαιρες γνώσεις και πρακτικές εφαρμογές του αρχαίου DNA (aDNA) στη σύγχρονη φυσική ανθρωπολογία, εξέλιξη, βιολογία, ιατρική, ιατροδικαστική, αρχαιολογία και ιστορία. Πρόκειται για το πιο σύγχρονο, πρωτοποριακό και με γοργούς ρυθμούς αναπτυσσόμενο επιστημονικό τομέα με αλληλεπιδράσεις σε όλα τα παραπάνω επιστημονικά πεδία. Γίνεται ιστορική αναδρομή των μεθόδων, παρουσιάζονται παλαιά και νέα πρωτόκολλα, νέα γενιά αλληλούχησης (Next-generation sequencing), συμπεριλαμβάνοντας τις ιδιαιτερότητες των εργαστηρίων αρχαίου DNA, τεχνικές δειγματοληψίας, καταλληλότητα οστεολογικού υλικού, εφαρμογές στην πληθυσμιακή γενετική, σχέσεις πληθυσμιακών ομάδων, εξέλιξη γονιδιακών τόπων με έμφαση στην εμφάνιση και την εξέλιξη νόσων κληρονομικών ή λοιμωδών, εξέλιξη και ιστορία εξάπλωσης των ιών, βακτηρίων μέσα από την ανάλυση των γονιδιωμάτων τους. Γίνεται αναφορά στη φυσική επιλογή, στην αρμοστικότητα, στις βασικές αρχές της πληθυσμιακής γενετικής όπως αναδεικνύονται μέσα από τα σύγχρονα αποτελέσματα της έρευνας (δυσανεξία στη λακτόζη, δυσανεξία

στη γλουτένη, διαβήτης, εξέλιξη του ύψους, του χρώμα τους δέρματος, των ματιών και των μαλλιών κ.α.).

Στόχοι: Η εξοικείωση με το επιστημονικό πεδίο της παλαιογενετικής/αρχαιογενετικής μεθοδολογία- υλικό μελέτης- εφαρμογές. Βασικός στόχος είναι η ανάδειξη των πολλαπλών εφαρμογών της μεθόδου στη σύγχρονη ιατρική, ιατροδικαστική και γενικά στις βιοεπιστήμες, αλλά και στις ανθρωπιστικές επιστήμες (αρχαιολογία και ιστορία, ιστορία της ιατρικής, δημογραφία).

Ταφονομία και Ταφική αρχαιολογία

Παρουσιάζονται οι μεταθανάτιες (ταφονομικές) αλλοιώσεις που παρατηρούνται σε ανθρώπινα οστά αρχαιολογικού ή ιατροδικαστικού ενδιαφέροντος. Αναφέρονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τη διατήρηση των οστών κατά τη διάρκεια της ταφής, καθώς και η επίδραση που έχει η έκθεσή τους στο χερσαίο περιβάλλον ή η δραστηριότητα διαφόρων ζώων. Περιγράφονται οι αλλοιώσεις που παρατηρούνται κατά την έκθεση των οστών σε υδάτινο περιβάλλον και σε υψηλές θερμοκρασίες. Τέλος, γίνεται αναφορά στα ίχνη που αφήνουν στα οστά ταφικά έθιμα και πρακτικές του παρελθόντος ή άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η ταφονομική μελέτη του σκελετικού υλικού μπορεί να προσδιορίσει εάν ευδιάκριτες μορφολογικές αλλοιώσεις είναι αποτέλεσμα διεργασιών που έλαβαν χώρα μετά τον θάνατο, αποκλείοντας έτσι την πιθανότητα να εκληφθούν λανθασμένα ως παθολογικές αλλοιώσεις ή περιθανάτιες κακώσεις. Παρουσιάζονται ταφικές πρακτικές διαχρονικά από την πρώτη στιγμή που καταγράφονται μέσω των αρχαιολογικών ευρημάτων π.χ. εποχή των Νεάντερταλ έως τη σύγχρονη Εποχή με έμφαση στον Ελλαδικό χώρο. Δευτερογενής ταφές, καύσεις, εγχυτρυσμοί κ.α.

Στόχοι: βασικός στόχος είναι η κατανόηση όλων των μεταθανάτιων αλλαγών που μπορεί να υποστεί ένα ανθρώπινο ή ζωϊκό κατάλοιπο μετά τον θάνατο. Οι αλλαγές μπορεί να είναι ανθρωπογενείς ή περιβαλλοντικές και μπορούν να αλλάξουν τόσο τη χημική σύσταση όσο και τη φυσική εμφάνιση των σκελετικών καταλοίπων. Η αναγνώριση αυτών είναι το σημαντικότερο βήμα πριν την παθολογική διάγνωση, την ιατροδικαστική γνωμάτευση ή την αρχαιολογική ερμηνεία.

Εξέλιξη της ανθρώπινης διατροφής: θεωρητικό πλαίσιο και μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη διατροφή και στον ρόλο της στην ανθρώπινη εξέλιξη, τη σχέση της διατροφής με τις ασθένειες τόσο στην προϊστορία όσο και στη σύγχρονη εποχή. Αναφέρονται όλα τα μεθοδολογικά εργαλεία που μας βοηθούν στην ανίχνευση των διατροφικών συνηθειών του παρελθόντος: αναλύσεις σταθερών ισοτόπων σε οστά, χημικές αναλύσεις διατροφικών καταλοίπων σε σκεύη αρχαιολογικής προέλευσης, παλαιοβοτανική αναγνώριση των εδώδιμών φυτών, αλλά και χρήση αυτών σε φαρμακευτικές πρακτικές. Ανακατασκευή του τρόπου μαγειρέματος. Σύνδεση της διατροφής και των περιβαλλοντικών συνθηκών με ασθένειες τόσο στην προϊστορία (π.χ. αναιμίες, σκορβούτο) όσο και στη σύγχρονη εποχή (διαβήτης, αρτηριοσκλήρυνση, καρκίνος). Επίσης, γίνεται αναφορά στην κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της τροφής. Ανθρωπολογία της διατροφής, συμβολισμός, πείνα και αφθονία, ταυτότητα/ετερότητα μέσω της τροφής, πολιτισμός και διαιτητικές και ψυχοκοινωνικές συνήθειες, τροφή και θρησκεία, τροφή και γυναικεία ταυτότητα.

Παράλληλα, αναπτύσσονται θέματα δημογραφίας όπως μέγεθος πληθυσμού, δείκτες γονιμότητας και γεννητικότητας, προσδόκιμο ζωής όπως αυτό αποτυπώνεται διαχρονικά, χρησιμοποιώντας διαφορετικά μεθοδολογικά εργαλεία (ηλικία θανάτου σκελετικών καταλοίπων, μέγεθος αρχαιολογικών οικισμών, νεκροταφεία, αρχαία κείμενα/πηγές, σύγχρονα δημογραφικά μοντέλα).

Στόχοι: Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη θεματικών ενοτήτων όπως η παλαιοδιατροφή και η παλαιοδημογραφία που σχετίζονται άμεσα με παρελθούσες αλλά και με σύγχρονες ασθένειες. Κατανόηση ότι η διατροφή είναι βασικός πολιτισμικός και βιολογικός παράγοντας στην ανθρώπινη εξέλιξη. Πως επηρεάζει η διατροφή, οι ασθένειες και οι πανδημίες τα δημογραφικά φαινόμενα. Στόχος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν το θεωρητικό υπόβαθρό των εννοιών αλλά και τα μεθοδολογικά εργαλεία που μας βοηθούν να ανασύσταση αυτών των δεδομένων.

Στατιστικές εφαρμογές στη Βιολογική Ανθρωπολογία

Περιλαμβάνει τεχνικές πεδίου, δημιουργία βάσεων δεδομένων και βασικές αρχές στατιστικής για την ανάλυση δεδομένων κοινωνικών, αλλά και βιολογικών επιστημών. Εισαγωγή στην ποσοτική ανάλυση. Μέθοδοι συλλογής δεδομένων. Πληθυσμοί και δείγματα. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Είδη δεδομένων. Ανάλυση δεδομένων. Μέθοδοι οπτικοποίησης δεδομένων (data visualization). Αναφέρονται βασικές έννοιες και αρχές της μηχανικής μάθησης στην αρχαιολογία και τη βιολογία. Αναπτύσσεται θεωρητική και πρακτική κατάρτιση σε μοντέλα και προσεγγίσεις μηχανικής μάθησης (Un-/supervised models), καθώς και τεχνικές αξιολόγησής τους. Παρουσίαση μεθόδων πρόβλεψης και ανάλυσης πιθανοτήτων. Νευρωνικά Δίκτυα και Βαθιά Μάθηση (Neural networks and Deep Learning). Άσκηση: προετοιμασία και εφαρμογή ερωτηματολογίων. Στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων και διατύπωση συμπερασμάτων. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας. Η έννοια των ποιοτικών εμπειρικών δεδομένων. Η «θεμελιωμένη θεωρία», Η «μελέτη περίπτωσης», Παραδείγματα εφαρμογής αλγορίθμων μηχανικής μάθησης σε ανθρωπολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα κ.α.

Στόχοι: η κατανόηση θεμελιωδών μεθόδων στατιστικής ανάλυσης δεδομένων. Η κατάρτιση στην ανάπτυξη αλγορίθμων και μοντέλων μηχανικής μάθησης μέσα από την πρακτική άσκηση σε παραδείγματα εφαρμογών στην βιολογική ανθρωπολογία, την αρχαιολογία και ιστορία. Εξοικείωση με γλώσσες προγραμματισμού (R, Python).

Γ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η Ε.Π.Σ., ύστερα από αίτηση του υποψηφίου σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα

αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει αίτηση για εκπόνηση Μ.Δ.Ε. μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α’ και Β’ Εξαμήνου. Στην περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, περιλαμβάνεται η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου.

Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραιτήτως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από την Ε.Π.Σ. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

Δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ.

Για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προβλέπεται η θετική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Για τη δημόσια υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., στην οποία παρίστανται τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία και τόπος ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα.

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο επιμέρους βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας, καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει την εργασία του, ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, καθώς και αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται υποχρεωτικά στο τέλος του Γ’ εξαμήνου. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, η Μ.Δ.Ε. αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Α.Π.Θ. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., για έγκριση από την Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ.

Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφαίνεται για την αποδοχή ή μη και για τη βαθμολόγησή της, με κλίμακα βαθμολογίας από έξι (6) έως δέκα (10), αποστέλλοντας στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν, μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, διαπιστώνεται ότι ένα μέλος της Επιτροπής δεν έχει ανταποκριθεί στις σχετικές υποχρεώσεις του, το μέλος αυτό αντικαθίσταται με απόφαση της Ε.Π.Σ. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία αποδοχής και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δέκα (10) ημερών.

Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

β) Η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ’ ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Ε.Π.Σ. μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11
Τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμμα-

τος Σπουδών, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης.

Το Δ.Π.Μ.Σ. ακολουθεί μεικτό σύστημα εκπαίδευσης, με εξ αποστάσεως διδασκαλία και διά ζώσης.

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Το όριο απουσιών που δικαιούται κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι μέχρι τρεις (3) σε κάθε μάθημα.

Άρθρο 12
Έλεγχος γνώσεων

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών διενεργείται αποκλειστικά από το διδάσκον προσωπικό του Δ.Π.Μ.Σ. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49), Καλώς (6 έως 6,49). Προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής η ολοκλήρωση ενός μαθήματος, πρέπει τόσο ο εν λόγω μέσος όρος όσο και ο βαθμός εξετάσεως εκάστου μαθήματος να είναι τουλάχιστον έξι (6).

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει δύο (2) φορές στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα εξετάζεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από την Ε.Π.Σ. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Συγκεκριμένα:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. =
Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS

Άρθρο 13
Όργανα Διοίκησης του Δ.Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι:

Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία ασκεί αρμοδιότητες όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη, ως Πρόεδρο, που είναι αρμόδιος για τα ακαδημαϊκά θέματα και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή και ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022. Συγκροτείται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων: τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ. (επισπεύδον) και τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. Τα μέλη της Ε.Π.Σ. ορίζονται από τη Σύγκλητο του Α.Π.Θ. κατόπιν εισηγήσεων των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Της Ε.Π.Σ. προεδρεύει ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της Ε.Π.Σ. που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα, δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ. και δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Ε.Π.Σ. με διετή θητεία.

Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων που μετέχουν στην Ε.Π.Σ. κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Ε.Π.Σ. με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Άρθρο 14
Διδάσκοντες

Το διδακτικό έργο του Δ.Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφασης της Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

1. Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),

2. Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

3. Συνεργαζόμενους Καθηγητές,

4. Εντεταλμένους διδάσκοντες,

5. Επισκέπτες Καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

6. Ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

7. Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Δ.Π.Μ.Σ.

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δ.Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή Σχολών, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Δ.Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση της βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η ωριαία αποζημίωση των διδασκόντων για τη διδασκαλία μαθημάτων ρυθμίζεται με πρόταση της Σ.Ε. και απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, τηρουμένων των όρων του νόμου.

Άρθρο 15
Πόροι Προγράμματος-Οικονομική Διαχείριση

Οι πόροι του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από:

α) τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) ίδιους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, τα οποία ανέρχονται στο ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων ευρώ (2.400,00€) για κάθε κύκλο σπουδών, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή (ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή) σε τραπεζικό λογαριασμό του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. σε δύο (2) ισόποσες δόσεις των χιλίων διακοσίων ευρώ (1.200,00€) έκαστη: η πρώτη δόση κατά την εγγραφή στο Α’ εξάμηνο του Δ.Π.Μ.Σ. και η δεύτερη δόση κατά την έναρξη του Β’ εξαμήνου.

Η πλημμελής καταβολής των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Διπλώματος ή και διαγραφής από το Δ.Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των πόρων του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16
Αξιολόγηση-Περιοδική Αξιολόγηση Δ.Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Δ.Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης λειτουργίας του, καθώς και λοιπά σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν κατά το στάδιο της αξιολόγησης κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 17
Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 18
Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στους αποφοιτήσαντες.

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται τα Τμήματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Δ.Π.Μ.Σ., το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Δ.Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων.

Οι αποφοιτήσαντες μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να λαμβάνουν, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή τους ως διπλωματούχων, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 19
Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται με την παρούσα πράξη ρυθμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η ισχύς της απόφασης άρχεται με τη δημοσίευσή της.

Γ. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, της υπ’ αρ. 9725/19-11-2019 (Β’ 4637) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1
Αντικείμενο-σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ.

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) και το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) οργανώνουν και εξακολουθούν να λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 Διιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)». Ως επισπεύδον Τμήμα ορίζεται το Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ.

Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η μελέτη της εξέλιξης της ιατρικής και η ένταξή της σε ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, αποκαλύπτοντας τους καθοριστικούς παράγοντες της υγείας και της νόσου σε ιστορικό πλαίσιο. Επιπρόσθετα, αναπτύσσονται πτυχές της βιολογικής (φυσικής) ανθρωπολογίας που συνδέονται με την ανασύνθεση της ιστορίας, της γεωγραφίας και της εξέλιξης των νόσων μέσα από το πρίσμα της ανθρώπινης εξέλιξης, ενώ παράλληλα αναλύεται η επίδραση των ασθενειών στην ανθρώπινη ανάπτυξη, η αλληλεπίδραση ανάμεσα στις ασθένειες και τις κοινωνικο-πολιτισμικές πρακτικές, καθώς και η προσαρμοστικότητα των πληθυσμών σε νέα περιβάλλοντα, στο πλαίσιο αυτού μελετώνται ανθρώπινα σκελετικά κατάλοιπα αρχαιολογικής κυρίως προέλευσης, κείμενα αρχαίων συγγραφέων, κείμενα ιστορικών χρόνων, ιστορικά αρχεία κ.α.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι συγκρίσεις του επιπολασμού των ασθενειών μεταξύ των παλαιότερων και των σύγχρονων πληθυσμών. Καλύπτονται τα πεδία της ιστορίας των επιστημών υγείας του ανθρώπου (αρχαία ιατρική, ιατρικές ειδικότητες, επιδημιολογία, φαρμακολογία και παλαιοφαρμακολογία, νεότερη ελληνική ιατρική, άσκηση της ιατρικής σε σχέση με το φύλο και την ισότητα των δύο φύλων κ.ά.) και τα πεδία της βιολογικής ανθρωπολογίας (εξέλιξη του ανθρώπου, οστεολογία, παλαιοπαθολογία, παλαιοδιατροφή, παλαιογενετική και παλαιοδημογραφία), καθώς και οι καινοτόμες τεχνικές μελέτης αυτών όπως το αρχαίο DNA, τα σταθερά ισότοπα, η μικροσκοπία και η γεωμετρική μορφομετρία.

Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία, η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, η κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές των κλάδων της Ιστορίας της Ιατρικής και της Βιολογικής Ανθρωπολογίας, καθώς και η παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ. είναι:

- Η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας στη χρήση ιστορικών τεκμηρίων που αφορούν στην ιατρική. Η γνώση, κατανόηση και μελέτη των πεδίων της ιστορίας της ιατρικής από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

- Η κατανόηση βασικών αρχών επιδημιολογίας και δυνατότητας εφαρμογής τους στη μελέτη της ιστορίας, μελετώντας παραδείγματα επιδημιών και αναγνωρίζοντας τις προοπτικές χρήσης του παρελθόντος στη χάραξη υγειονομικής πολιτικής.

- Η διερεύνηση του διαχρονικού ρόλου των κοινωνικών παραγόντων στην ανάγκη για φάρμακα, αναγνωρίζοντας και μελετώντας τις κειμενικές και μη-κειμενικές

πηγές ιστορικής έρευνας που αφορούν στη χρήση των φαρμάκων.

- Η εξοικείωση με τις μεθόδους προσδιορισμού φύλου, ηλικίας και αναστήματος, με τον υπολογισμό ελάχιστου αριθμού ατόμων από σκελετικά κατάλοιπα, καθώς και με τις σύγχρονες ανθρωπομετρικές μεθόδους, μέσα από άσκηση σε σκελετικό υλικό αρχαιολογικής προέλευσης.

- Η εξοικείωση με την εφαρμογή αναλυτικών μεθόδων για τη μελέτη παθολογικών σε σκελετικά κατάλοιπα. Η κατανόηση των βιολογικών και πολιτισμικών διαστάσεων της τροφής και η εξοικείωση με τις μεθόδους που εφαρμόζει η σύγχρονη έρευνα της βιολογικής ανθρωπολογίας και της αρχαιολογίας.

- Η εξοικείωση των νέων επιστημόνων με τις σύγχρονες τάσεις της διεπιστημονικής ανθρωπολογικής έρευνας και την ενημέρωσή τους για τα διεθνή τεκταινόμενα στον χώρο της ανάλυσης του αρχαίου DNA. Η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας στη χρήση των γενετικών και ιστορικών τεκμηρίων που αφορούν στη μελέτη της ανθρώπινης εξέλιξης και ιστορίας.

- Η ικανότητα να αναλύουν με ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους ανάλυσης πραγματικά σύνολα δεδομένων και η εξοικείωση στη χρήση και την ερμηνεία των πιο σύγχρονων στατιστικών εργαλείων. Τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα εξασφαλίζουν την κατάρτιση εξειδικευμένων αποφοίτων με στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο, καθώς και με ικανότητα διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Δ.Π.Μ.Σ. Επιπρόσθετα, οδηγούν στην εδραίωση της αυτοπεποίθησης των μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και της συστηματικής πρακτικής άσκησης στη συνθετική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων των παραπάνω δύο επιστημονικών κλάδων, προάγοντας τη διεπιστημονική έρευνα και διασφαλίζοντας την ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Κατευθυντήριες αρχές του Δ.Π.Μ.Σ. αποτελούν αφ’ ενός μεν η εξασφάλιση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών, τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφ’ ετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, καθώς και η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Άρθρο 2
Απονεμόμενος Τίτλος Δ.Π.Μ.Σ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» των Τμημάτων Ιατρικής του Α.Π.Θ. και Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. έχει δύο (2) ειδικεύσεις:

α) Ιστορία της Ιατρικής (History of Medicine).

β) Βιολογική Ανθρωπολογία (Biological Anthropology).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Δ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

α) «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή με ειδίκευση: Ιστορία της Ιατρικής».

β) «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή με ειδίκευση: Βιολογική Ανθρωπολογία».

Η επιτυχής ολοκλήρωση των σπουδών οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 3
Όργανα του Δ.Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι:

Ι. Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ.: είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού και οργανωτικού χαρακτήρα των Δ.Π.Μ.Σ. και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο σε άλλα όργανα.

ΙΙ. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών: συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, καθώς επίσης και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ. και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

ΙΙΙ. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.): σύμφωνα με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, συγκροτείται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων: τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Ιατρικής του Α.Π.Θ. (επισπεύδον) και τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. Τα μέλη της Ε.Π.Σ. ορίζονται από τη Σύγκλητο του Α.Π.Θ. κατόπιν εισηγήσεων των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Της Ε.Π.Σ. προεδρεύει ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Δ.Π.Μ.Σ.,

2. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Δ.Π.Μ.Σ.,

3. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Δ.Π.Μ.Σ.,

4. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

5. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Δ.Π.Μ.Σ.,

6. εγκρίνει τον απολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

IV. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.): αποτελείται από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της Ε.Π.Σ. που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα, δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ. και δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Ε.Π.Σ. με διετή θητεία.

Οι αρμοδιότητες της Σ.Ε. είναι:

1. Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Δ.Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022,

2. καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών,

3. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Δ.Π.Μ.Σ. και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ.,

4. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ. και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

5. εισηγείται προς τη Ε.Π.Σ. την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

6. εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Δ.Π.Μ.Σ.,

7. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς την Ε.Π.Σ.,

8. εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

V. Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ., προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων που μετέχουν στην Ε.Π.Σ. κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Ε.Π.Σ. για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022:

1. Προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις τους,

2. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών,

3. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Δ.Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.,

4. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

5. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Γραμματειακή Υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. παρέχεται από το Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ. Η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι υπεύθυνη για την τήρηση φακέλων και βαθμολογιών των μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, ενημερώνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. Τέλος, είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που εισάγονται στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 4
Κατηγορίες υποψηφίων στο Δ.Π.Μ.Σ.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ειδικότερα των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Ιστορίας, Βιολογίας, Ιστορίας και Εθνολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ελληνικής φιλολογίας και άλλων συναφών Τμημάτων. Επίσης, μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ. Υποψήφιοι

μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν από τη λήξη των εγγραφών και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο Δ.Π.Μ.Σ.

Η αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών γίνεται από τα Ακαδημαϊκά Τμήματα. Σε περίπτωση που ο πρώτος κύκλος σπουδών έχει πραγματοποιηθεί στην αλλοδαπή, ο υποψήφιος δεν υποχρεούται να φέρει την ισοτιμία τίτλων σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Ακόμα κι αν προσκομίσει ισοτιμία, η αναγνώριση πάλι γίνεται από το Τμήμα.

Τα Ακαδημαϊκά Τμήματα έχουν την ευθύνη της ακαδημαϊκής και μόνο αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και όχι της ισοτιμίας. Για την ισοτιμία των τίτλων σπουδών, την ευθύνη εξακολουθεί να έχει ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν κάνει ήδη αίτηση ή φοιτούν στο Δ.Π.Μ.Σ., υπό την αίρεση της προσκόμισης ατομικής πράξης αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., απαλλάσσονται από αυτήν την υποχρέωση και η αίτησή τους ή η συνέχιση των σπουδών τους εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του νέου νόμου.

Τρόπος ελέγχου του γενικού τύπου τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών:

1. Η γνησιότητα πιστοποιείται:

1.1. με σφραγίδα της Χάγης,

1.2. με κατάθεση του πτυχίου και ταυτόχρονη ενημέρωση του Πανεπιστημίου της Αλλοδαπής από τον ενδιαφερόμενο. Η ενημέρωση συνοδεύεται με επίσημο email του Πανεπιστημίου της Αλλοδαπής δίνοντας στην Γραμματεία του εκάστοτε Ακαδημαϊκού Τμήματος τη δυνατότητα να ελέγξει τη γνησιότητα,

2. σε περίπτωση που χρειάζεται η ειδικότητα που απονέμει ο τίτλος σπουδών, ο έλεγχος γίνεται από την αναγραφή του στο πτυχίο και την αναλυτική βαθμολογία ή το Παράρτημα Διπλώματος,

3. σε περίπτωση που μας ενδιαφέρει ο βαθμός, χρησιμοποιούμε την αντιστοίχιση με τη διαδικασία που γνωστοποιήθηκε από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

4. η ακαδημαϊκή αναγνώριση αφορά μόνο τη συγκεκριμένη διαδικασία, κατοχυρώνεται με απόφαση της Ε.Π.Σ. και δεν δίνεται στον ενδιαφερόμενο. Αν ο υποψήφιος θέλει σχετική βεβαίωση θα πρέπει να αποταθεί στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για Ισοτιμία.

Άρθρο 5
Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατά κατώτατο όριο σε οκτώ (8) μεταπτυχιακούς φοιτητές [τέσσερις (4) ανά ειδίκευση] και κατά ανώτερο όριο σε σαράντα (40) μεταπτυχιακούς φοιτητές, [είκοσι (20) ανά ειδίκευση]. Το Δ.Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερο από οκτώ (8) μεταπτυχιακούς φοιτητές, ενώ ανά ειδίκευση ο ελάχιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται σε τέσσερις (4).

Το Δ.Π.Μ.Σ., κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, προκηρύσσει θέσεις με ανοικτή διαδικασία. Ειδικότερα, στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, ο αριθμός εισακτέων, οι κατηγορίες υποψηφίων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Η προκήρυξη εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Οι αιτήσεις συνοδευόμενες με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα δικαιολογητικά που καταθέτουν οι υποψήφιοι είναι τα εξής:

I. Αίτηση συνοδευόμενη από σύντομο υπόμνημα αιτιολόγησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος

II. Πτυχίο/δίπλωμα πρώτου κύκλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

III. Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων προπτυχιακών ή/και μεταπτυχιακών σπουδών

IV. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.

V. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της αγγλικής γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο Β2, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Εναλλακτικά μπορεί να υποβληθεί πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, από το οποίο προκύπτει η επιτυχής ολοκλήρωση αγγλόφωνου προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

VI. Φωτοτυπία Αστυνομικής Ταυτότητας ή Διαβατηρίου.

Πλέον των παραπάνω δικαιολογητικών ο υποψήφιος δύναται να υποβάλλει, εφόσον τα διαθέτει:

1. Δίπλωμα ή διπλώματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές Ίδρυμα της αλλοδαπής.

2. Διδακτορικό τίτλο ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής.

3. Πιστοποιητικά για πιθανή καλή γνώση της γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής ή ρωσικής γλώσσας.

4. Αποδεικτικά έγγραφα για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών και για συναφή επαγγελματική εμπειρία.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

Οι αλλοδαποί υποψήφιοι, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο Δ.Π.Μ.Σ., οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση ελληνομάθειας ή πιστοποιητικό επιπέδου τουλάχιστον Β2.

Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής δικαιολογητικών η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης που ορίζεται από την Ε.Π.Σ. διενεργεί συνεντεύξεις στους υποψηφίους.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Ε.Π.Σ. γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή

Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί και καλεί σε συνέντευξη τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

Η μοριοδότηση των υποψηφίων για εισαγωγή στο Δ.Π.Μ.Σ. προκύπτει ως ακολούθως:

1. Βαθμός και συνάφεια πτυχίου ή διπλώματος με συντελεστή βαρύτητας σαράντα τοις εκατό (40%).

2. Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας σε ελάχιστο επίπεδο Β2 με συντελεστή βαρύτητας πέντε τοις εκατό (5%).

3. Δημοσιευμένη ερευνητική δραστηριότητα με συντελεστή βαρύτητας πέντε τοις εκατό (5%), [έστω και με μία (1) δημοσίευση].

4. Άλλοι τίτλοι προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή διδακτορικών σπουδών με συντελεστή βαρύτητας δεκαπέντε τοις εκατό (15%), [έστω και με έναν (1) τίτλο].

5. Συναφής επαγγελματική εμπειρία με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%) (ανεξαρτήτως διάρκειας)

6. Συνέντευξη με συντελεστή βαρύτητας είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων.

Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων υποψηφίων

Η αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται σε τρεις (3) φάσεις:

1. Η πρώτη φάση είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτουμένων δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και η πιστοποίηση γνώσης της αγγλικής γλώσσας.

2. Τα κριτήρια αξιολόγησης της δεύτερης φάσης και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή δυόμισι (2,5), με ανώτατο όριο τα είκοσι πέντε (25) μόρια.

β) Σχετικότητα πτυχίου με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.:

i) Πτυχίο Τμήματος Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Ιστορίας και Εθνολογίας, Βιολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ελληνικής φιλολογίας ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς ιδρύματος του εξωτερικού: δέκα (10) μόρια.

ii) Πτυχίο άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι.: ένα (1) μόριο.

γ) Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα: πέντε (5) μόρια.

δ) Ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία: πέντε (5) μόρια.

ε) Λοιποί συναφείς τίτλοι σπουδών: δέκα (10) μόρια.

στ) Τίτλοι ξένων γλωσσών, πέραν της αγγλικής: πέντε (5) μόρια.

3. Η τρίτη φάση περιλαμβάνει προφορική συνέντευξη σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής, το ακαδημαϊκό προφίλ και τα ειδικότερα ενδιαφέροντα των υποψηφίων στο Δ.Π.Μ.Σ. και τους στόχους που αναμένονται να καλυφθούν, με κλίμακα βαθμολόγησης από μηδέν (0) έως δέκα (10). Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή δύο (2), δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ’ ανώτατο όριο είκοσι (20) μόρια.

Προσωπική συνέντευξη

Η διαδικασία της συνέντευξης γίνεται από την Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης.

Η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης αξιολογεί και προκρίνει σε πρώτη συνεδρίαση τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης φάσης. Στη συνέχεια προωθεί τον σχετικό κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

Διαδικασία πρόκρισης και τελικής επιλογής υποψηφίων

Η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης για την επιλογή των υποψηφίων αξιολογεί τις αιτήσεις σύμφωνα με τις παραπάνω (3) φάσεις, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, ακολουθώντας την παρακάτω διαδικασία:

Μετά τη διαπίστωση ότι οι υποψήφιοι πληρούν τις προϋποθέσεις της πρώτης φάσης, αξιολογεί και προκρίνει τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης φάσης. Προωθεί τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., που αποστέλλει σε αυτούς πρόσκληση για συμμετοχή στην τρίτη φάση σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

Μετά το πέρας και της τρίτης φάσης, καταρτίζεται κατάλογος κατάταξης των επιτυχόντων υποψηφίων από την Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης.

Κατά την κατάρτιση του καταλόγου, ωστόσο, για λόγους διασφάλισης μιας κατά το δυνατό απρόσκοπτης και ισόρροπης ανάπτυξης των διεπιστημονικών προσεγγίσεων του Δ.Π.Μ.Σ. και στους δύο (2) βασικούς επιστημονικούς του κλάδους, η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η συμμετοχή στο Δ.Π.Μ.Σ. τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των εισακτέων από αποφοίτους Βιοϊατρικών Τμημάτων και τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο (1/3) από αποφοίτους Τμημάτων Ιστορίας, Εθνολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ή Αρχαιολογίας εφόσον βεβαίως υπάρχουν τόσοι υποψήφιοι από κάθε μία από τις δύο αυτές κατηγορίες.

Σε περίπτωση που θέσεις εισακτέων έμειναν κενές καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων (σύμφωνα με τα οριζόμενα της προκήρυξης), είτε με την κατάταξη, ως επιτυχόντων, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες, είτε με συμπληρωματική προκήρυξη των κενών θέσεων.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι. Σε περίπτωση συμπλήρωσης του ανώτατου αριθμού εισακτέων, η επιλογή γίνεται με βάση τη συνέντευξη.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του επισπεύδοντος Τμήματος.

Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός πέντε (5) ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους αμέσως επομένους στη σειρά αξιολόγησης από τον σχετικό κατάλογο επιτυχόντων.

Άρθρο 6
Διάρκεια και Τέλη Φοίτησης

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται για όσους αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες, εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας.), για τις οποίες αποφασίζει η Ε.Π.Σ.

Επίσης, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Δ.Π.Μ.Σ.

Επιπλέον, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να αιτηθεί παράταση σπουδών, έως δύο (2) εξάμηνα, που αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Μετά το πέρας της παράτασης σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Δ.Π.Μ.Σ. με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Οι αιτήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών για μερική φοίτηση, αναστολή ή παράταση σπουδών υποβάλλονται πριν από την έναρξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων.

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Τέλη Φοίτησης

Στο Δ.Π.Μ.Σ. προβλέπονται τέλη φοίτησης που ορίζονται στο ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων ευρώ (2.400,00€) για κάθε κύκλο σπουδών. Η καταβολή τους πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή (ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή) σε τραπεζικό λογαριασμό του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. σε δύο (2) ισόποσες δόσεις των χιλίων διακοσίων ευρώ (1.200,00€) έκαστη: η πρώτη δόση κατά την εγγραφή στο Α’ εξάμηνο του Δ.Π.Μ.Σ. και η δεύτερη δόση κατά την έναρξη του Β’ εξαμήνου. Η πλημμελής καταβολής των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Διπλώματος ή και διαγραφής από το Δ.Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα για τη χορήγηση δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων έχουν όσοι μεταπτυχιακοί φοιτητές πληρούν το κριτήριο αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ’ ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10). Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις του δικαιώματος της δωρεάν φοίτησης στα Δ.Π.Μ.Σ. περιγράφονται στην ισχύουσα νομοθεσία, καθώς στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δε θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Δ.Π.Μ.Σ. Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Άρθρο 7
Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται και συμμετέχουν στο Δ.Π.Μ.Σ. υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα οφείλουν να εξασφαλίζουν διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Δ.Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

1. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς αιτιολογημένους λόγους. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) απουσίες σε κάθε μάθημα.

2. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

3. Να υποβάλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.

4. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.

5. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.

6. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση μεταπτυχιακή διπλωματική τους εργασία, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

7. Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης εντός των ημερομηνιών που ορίζονται.

8. Να έχουν τακτοποιήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και όποια άλλη υποχρέωση προς το Ίδρυμα, πριν από την ορκωμοσία. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα έχουν δικαίωμα να ορκιστούν ή/και να παραλάβουν το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών.

9. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

10. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

11. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το Δ.Π.Μ.Σ.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων

Το Δ.Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Στο Α’ εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα. Κάθε μάθημα προσφέρει (6) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο Β’ εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν ειδίκευση και διδάσκονται τα τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα, αντίστοιχα σε κάθε ειδίκευση. Κάθε μάθημα προσφέρει επτάμισι (7,5) ECTS.

Στο Γ’ εξάμηνο εκπονείται μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία η οποία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ECTS.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξετασθεί επιτυχώς σε εννέα (9) μαθήματα, πέντε (5) στο πρώτο εξάμηνο σπουδών και τέσσερα (4) στο δεύτερο εξάμηνο σπουδών, πλέον της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας. Η παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων γίνεται στα εξάμηνα Α’ και Β’. Μετά το πέρας του Β’ εξαμήνου, ο φοιτητής μπορεί να αναλάβει θέμα μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, εφόσον έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Α’ και Β’ εξαμήνου. Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν πραγματοποιείται πριν την λήξη του Γ’ εξαμήνου σπουδών. Κάθε φοιτητής εξετάζεται στη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία μόνο μία (1) φορά, χωρίς δυνατότητα επανεξέτασης.

Το Δ.Π.Μ.Σ. ακολουθεί μεικτό σύστημα εκπαίδευσης, με εξ αποστάσεως διδασκαλία και διά ζώσης.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. είναι ενενήντα (90) και συγκεκριμένα τριάντα (30) ECTS για το Α’ εξάμηνο, τριάντα (30) ECTS για το Β’ εξάμηνο και τριάντα (30) ECTS για τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Οι πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων - European Credit Transfer System (ECTS) έχουν ως εξής:

		Πιστωτικές μονάδες
	Α΄ εξάμηνο	5 μαθήματα x 6 ECTS= 30 ECTS
	Β΄ εξάμηνο	4 μαθήματα x 7,5 ECTS= 30 ECTS
	Γ΄ εξάμηνο	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία = 30 ECTS
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ		90 ECTS

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες και μπορεί επίσης να γίνεται Σάββατο, για να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι ή ασκούντες επάγγελμα μεταπτυχιακοί φοιτητές. Η κατάρτιση του προγράμματος διδασκαλίας καθορίζεται από την Ε.Π.Σ.

Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από την Ε.Π.Σ. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει τη Δευτέρα της τελευταίας εβδομάδας του Σεπτεμβρίου ή το αργότερο, της πρώτης εβδομάδας του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη ή τρίτη Δευτέρα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Μετά το πέρας του χειμερινού διδακτικού εξαμήνου και πριν την έναρξη του εαρινού διδακτικού εξαμήνου μεσολαβεί εξεταστική περίοδος διάρκειας μίας (1) εβδομάδας. Αντίστοιχα, μετά το πέρας του εαρινού διδακτικού εξαμήνου και πριν την έναρξη του χειμερινού διδακτικού εξαμήνου μεσολαβεί εξεταστική περίοδος διάρκειας μίας (1) εβδομάδας. Υπάρχει μόνο μία (1) επαναληπτική εξεταστική περίοδος, η περίοδος του Σεπτεμβρίου, η οποία εξυπηρετεί τα μαθήματα του Α’ και Β’ εξαμήνου.

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η ελληνική, και η γλώσσα εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Α) Πρόγραμμα σπουδών

Α΄ εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1.	Μεθοδολογία έρευνας	Υ	54%	6
2.	Αρχαία ιατρική	Υ	0%	6
3.	Ιστορική νοσολογία και επιδημιολογία	Υ	100%	6
4.	Βιολογική ανθρωπολογία: βασικές αρχές και μέθοδοι	Υ	0%	6
5.	Παλαιοπαθολογία: τεχνικές και πρακτική εφαρμογή	Υ	54%	6
Β΄ εξάμηνο, ειδίκευση «Ιστορία της Ιατρικής» [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1.	Κειμενική μελέτη ελληνικής ιατρικής	Υ	54%	7,5
2.	Νεότερη ιστορία ιατρικής με έμφαση στον ελληνικό χώρο μετά το 18ο αιώνα	Υ	100%	7,5
3.	Ειδικά θέματα στην ιστορία της ιατρικής	Υ	0%	7,5
4.	Άσκηση σε ιατρικά ιστορικά αρχεία	Υ	0%	7,5
Β΄ εξάμηνο, ειδίκευση «Βιολογική Ανθρωπολογία» [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
5.	Παλαιογενετική	Υ	46%	7,5
6.	Ταφονομία και Ταφική αρχαιολογία	Υ	46%	7,5
7.	Εξέλιξη της ανθρώπινης διατροφής: θεωρητικό πλαίσιο και μεθοδολογικές προσεγγίσεις	Υ	46%	7,5
8.	Στατιστικές εφαρμογές στην Βιολογική Ανθρωπολογία	Υ	0%	7,5
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1.	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ		30

Β) Έλεγχος γνώσεων-Αξιολόγηση φοιτητών

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος στην έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Το ποσοστό συμμετοχής σε άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες καθορίζεται στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του διδάσκοντα κάθε μαθήματος και εγκρίνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

- Άριστα (8,5 έως 10)
- Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου)
- Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου)
- Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων ή οποιασδήποτε άλλης εκπαιδευτικής δραστηριότητας είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον τριάντα (30) διδακτικές ώρες κάθε μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών μεταπτυχιακού φοιτητή ξεπερνά το είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Δύναται σε περίπτωση έκτακτων αναγκών ή σε λόγους ανωτέρας βίας να διεξάγονται εξετάσεις με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον έχει διασφαλιστεί το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Στις περιπτώσεις ασθένειας συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική ή εξ αποστάσεως εξέταση).

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει δύο (2) φορές στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα εξετάζεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από την Ε.Π.Σ. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. = (Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS

Γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η Ε.Π.Σ., ύστερα από αίτηση του υποψηφίου σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει αίτηση για εκπόνηση Μ.Δ.Ε. μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α’ και Β’ Εξαμήνου. Στην περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, περιλαμβάνεται η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου.

Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραιτήτως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από την Ε.Π.Σ. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

Δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022:

1. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),
2. ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
3. συνεργαζόμενοι καθηγητές,
4. εντεταλμένοι διδάσκοντες,
5. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,
6. ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα/εξουσίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Κατ’ εξαίρεση, αν το πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα («έργο») είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από φορέα εκτός Α.Π.Θ., τα περιουσιακά δικαιώματα του δημιουργού ή των συν-δημιουργών

μπορεί να περιορίζονται βάσει των όρων της σύμβασης με την οποία ανατίθεται το εν λόγω ερευνητικό έργο, ενώ τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν στον/ους δημιουργό/ούς, υποκείμενα στους αναγκαίους -για την εκμετάλλευση/οικονομική αξιοποίηση του παραχθέντος πνευματικού δημιουργήματος- συμβατικούς περιορισμούς.

Για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προβλέπεται η θετική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Για τη δημόσια υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., στην οποία παρίστανται τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία και τόπος ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα.

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο επιμέρους βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας, καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει την εργασία του, ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, καθώς και αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Η έκταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας κυμαίνεται μεταξύ πενήντα και εκατόν πενήντα (50-150) σελίδων, σε γραμματοσειρά Times New Roman, με μέγεθος γραμμάτων 12 και διάστιχο 1,5.

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται υποχρεωτικά στο τέλος του Γ’ εξαμήνου. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, η Μ.Δ.Ε. αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Α.Π.Θ. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., για έγκριση από την Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ.

Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφαίνεται για την αποδοχή ή μη και για τη βαθμολόγησή της, με κλίμακα βαθμολογίας από έξι (6) έως δέκα (10), αποστέλλοντας στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν, μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, διαπιστώνεται ότι ένα μέλος της Επιτροπής δεν έχει ανταποκριθεί στις σχετικές υποχρεώσεις του, το μέλος αυτό αντικαθίσταται με απόφαση της Ε.Π.Σ. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία αποδοχής και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δέκα (10) ημερών.

Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

β) Η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ’ ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Ε.Π.Σ. μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Άρθρο 9
Υποτροφίες

Είναι δυνατόν με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ανάλογα με τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και αναγράφονται στη σχετική ανακοίνωση. Οι υποτροφίες που παρέχονται δύναται να συνίστανται σε απαλλαγή από το σύνολο (100%) ή ένα μέρος του ποσού κάθε μίας (1) δόσης των διδάκτρων. Οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της πρώτης δόσης δίνονται βάσει της σειράς εισαγωγής των υποψηφίων, ενώ οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της δεύτερης δόσης δίνονται βάσει της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών στο πρώτο εξάμηνο (εφόσον αυτοί έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα με την πρώτη εξέταση) και της τήρησης των υποχρεώσεων τους που καθορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. Οι υπότροφοι οφείλουν να παρέχουν ανταποδοτικό έργο, σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση. Σε περίπτωση που υπότροφος μεταπτυχιακός φοιτητής δεν είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του, η Ε.Π.Σ. προβαίνει σε ανάκληση και διακοπή της υποτροφίας του.

Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και

Αθλητισμού, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, Κοινοτικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δεν δικαιούται υποτροφία από το Δ.Π.Μ.Σ.

Το Α.Π.Θ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενημερώνονται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10
Διδακτικό Προσωπικό

Το διδακτικό έργο του Δ.Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφασης της Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

1. Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Α.Σ.Ε.Ι.,

2. ομότιμους καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

3. συνεργαζόμενους καθηγητές,

4. εντεταλμένους διδάσκοντες,

5. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

6. ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

7. επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Ε.Π.Σ. για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

2. την ιδιότητά του,

3. το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο) και

4. τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.

Υποχρέωση του προσκεκλημένου διδάσκοντα είναι να τηρεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας και να ακολουθεί τους όρους εξέτασης και αξιολόγησης, όπως αυτοί περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Η διδασκαλία στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καταρτίζεται με ευθύνη του Διευθυντή Δ.Π.Μ.Σ.

Με την έναρξη παρακολούθησης του Δ.Π.Μ.Σ., ορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ένα (1) μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. του Δ.Π.Μ.Σ. ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος. Ο ρόλος του είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών, να ενημερώνεται από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες των φοιτητών που είναι στην ευθύνη του, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι τέτοια απουσία μπορεί να επιφέρει την αποτυχία στο μάθημα. Επιπλέον, ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει βοήθεια σχετικά με την επιλογή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον ακαδημαϊκό σύμβουλό τους για οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την αναγκαία συμβουλευτική για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών φροντίζει να έχει συναντήσεις κατά τακτά διαστήματα με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχει αναλάβει και όχι λιγότερο από δυο (2) φορές το εξάμηνο. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Ο εντοπισμός των αναγκών και ερευνητικών ενδιαφερόντων του μεταπτυχιακού φοιτητή, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων του μεταπτυχιακού φοιτητή και η ενθάρρυνση να κατευθυνθεί προς τους τομείς που του ταιριάζουν.

- Η ενημέρωση και η διευκόλυνση των επαφών του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα συλλογικά όργανα του Δ.Π.Μ.Σ. και τις υπηρεσίες διοίκησης.

- Η παροχή βοήθειας για την κατάρτιση του ατομικού εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών του και τον καθορισμό του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

- Ο εντοπισμός των φοιτητών που οφείλουν πολλά μαθήματα.

- Η μέριμνα και η κατάρτιση σχεδίου για αυτούς τους φοιτητές.

Το διδακτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος συνεργάζονται και υποστηρίζουν τους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους στο έργο τους, ενώ λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες, παρατηρήσεις, υποδείξεις και αιτήσεις τους, για τυχόν ελλείψεις, δυσλειτουργίες που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές και τυχόν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Δ.Π.Μ.Σ. ή του Διευθυντή δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή Σχολών, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Δ.Π.Μ.Σ. Ως επικουρικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Δ.Ε.Π. κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δύναται είτε να ανατίθεται επικουρικό έργο είτε να δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε αντικείμενα που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζο-

νται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και τα ειδικότερα προσόντα.

Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Δ.Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 11
Έσοδα Προγραμμάτων-Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

Οι πόροι του Δ.Π.Μ.Σ. δύναται να προέρχονται από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) ιδίους πόρους του Α.Π.Θ.,

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, τα οποία ανέρχονται στο ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων ευρώ (2.400,00€) για κάθε κύκλο σπουδών, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή (ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή) σε τραπεζικό λογαριασμό του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. σε δύο (2) ισόποσες δόσεις των χιλίων διακοσίων ευρώ (1.200,00€) έκαστη: η πρώτη δόση κατά την εγγραφή στο Α’ εξάμηνο του Δ.Π.Μ.Σ. και η δεύτερη δόση κατά την έναρξη του Β’ εξαμήνου. Η πλημμελής καταβολής των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Διπλώματος ή και διαγραφής από το Δ.Π.Μ.Σ.

Οι πόροι του Δ.Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

2. το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Δ.Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των πόρων του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. καταρτίζει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αναλυτικό προϋπολογισμό για τα πέντε (5) έτη λειτουργίας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος και το λειτουργικό του κόστος.

Άρθρο 12
Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

Για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ., του Μουσείου Ιστορίας της Ιατρικής του Α.Π.Θ. (Β’ 3552/2020, διόρθωση σφάλματος Β’ 3982/2020) και του Εργαστηρίου Φυσικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής του Α.Π.Θ. Επίσης, προβλέπεται η επαρκής και εξειδικευμένη διοικητική υποστήριξη που επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων, της εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. και της λειτουργίας του προγράμματος. Η γραμματειακή κάλυψη γίνεται στον χώρο του Πανεπιστημίου από άτομα Πανεπιστημιακής κατάρτισης, με προϋπηρεσία σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και εκτός των άλλων επιλαμβάνονται των εγγραφών σπουδαστών, της τήρησης φακέλων βαθμολογίας, των αξιολογήσεων διδασκόντων, της τήρησης παρουσιολογίων και της χορήγησης πτυχίων, πιστοποιητικών και βεβαιώσεων. Επίσης, η Γραμματεία διεκπεραιώνει τρέχοντα θέματα που αφορούν το διδακτικό προσωπικό, τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, το πρόγραμμα, τις επαφές με τις διάφορες υπηρεσίες και τα συνεργαζόμενα ιδρύματα και φροντίζει για τις δημόσιες σχέσεις και την προβολή του προγράμματος. Επιπλέον, υπάρχει στον χώρο του Πανεπιστημίου τεχνική υποστήριξη για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.

Στο Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ. υπάρχει η βασική υλικοτεχνική υποδομή για την υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα υπάρχει ικανός αριθμός αιθουσών και μικρών αμφιθεάτρων, βιβλιοθήκη και βοηθητικοί χώροι.

Α. Αίθουσες: οι αίθουσες που χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία των μαθημάτων βρίσκονται στο κτίριο της Γραμματείας του Τμήματος και της Γραμματείας των Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούνται τα αμφιθέατρα Γ, Δ, Ε και ΣΤ και η υπόγεια αίθουσα της Γραμματείας Π.Μ.Σ., κτίριο Κ.Ε.Δ.Ι.Π.

Οι παραπάνω αίθουσες είναι εξοπλισμένες με προβολείς και πίνακα, διαθέτουν θέρμανση, ενώ υπάρχει παντού στους χώρους αυτούς πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Β. Βιβλιοθήκη: Η βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιατρικής χρησιμοποιείται για την κάλυψη των σχετικών αναγκών του Δ.Π.Μ.Σ.

Γ. Βοηθητικοί χώροι: οι υπάρχοντες βοηθητικοί χώροι στους προαναφερθέντες χώρους επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών τόσο των φοιτητών όσο και των διδασκόντων στο συγκεκριμένο Δ.Π.Μ.Σ. Στους βοηθητικούς χώρους συμπεριλαμβάνεται η αίθουσα του Μουσείου

Ιστορίας της Ιατρικής, στο υπόγειο του κτιρίου Βασικών Επιστημών, στην οποία γίνεται η άσκηση στο Ιστορικό αρχείο της Ιατρικής. Διαθέτει θέρμανση και όλα όσα είναι απαραίτητα για την άσκηση.

Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας του Δ.Π.Θ., το οποίο ιδρύθηκε το 1993 βάσει του προεδρικού διατάγματος 480 (Α’ 214/1993, Β’ 4834/), στόχο έχει την εξυπηρέτηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών στα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπολογικών επιστημών. Από την ίδρυση του Εργαστηρίου μέχρι σήμερα, έχουν αναπτυχθεί οι εξής συνδεόμενες μεταξύ τους λειτουργικές μονάδες: οστεολογική, βιοχημική και δημογραφική. Οι μονάδες αυτές υποστηρίζονται από τον ανάλογο εξοπλισμό σε όργανα μέτρησης, αποθήκευσης, επεξεργασίας, φωτογράφησης και καταγραφής δειγμάτων, καθώς και Η/Υ με το ανάλογο λογισμικό. Σχέσεις συνεργασίας του Εργαστηρίου με πανεπιστήμια του εξωτερικού και ινστιτούτα με ανάλογα ερευνητικά ενδιαφέροντα έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, διμερών διακρατικών επιστημονικών συμφωνιών και ερευνητικών ανταγωνιστικών προγραμμάτων, οι οποίες αξιοποιούνται για αποστολή φοιτητών σε Ευρωπαϊκά ιδρύματα και την προσέλευση ειδικών επιστημόνων από το εξωτερικό για διδασκαλία και έρευνα. Περιοδικά διοργανώνονται διεθνείς επιστημονικές συναντήσεις (συνέδρια, συμπόσια, workshops), καθώς και εκδηλώσεις διάδοσης και διάχυσης των επιστημονικών αποτελεσμάτων στο κοινό.

Άρθρο 13
Τελετουργικό Αποφοίτησης

Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, παρουσία του Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ., του Προέδρου του επισπεύδοντος Τμήματος/του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης.

Άρθρο 14
Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απονέμεται από το Δ.Π.Μ.Σ. «Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή (History of Medicine and Biological Anthropology: Health, Disease and Natural Selection)» μεταξύ του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Α.Π.Θ. και του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται τα Τμήματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Δ.Π.Μ.Σ., το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Δ.Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Στον απόφοιτο του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή του Δ.Μ.Σ., βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466/τ.Β’)], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 15
Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για διαγραφή του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις - και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή - η Ε.Π.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, αρμόδια είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος

Άρθρο 16
Πιστοποίηση-Αξιολόγηση Δ.Π.Μ.Σ.

Μετά από την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Δ.Π.Μ.Σ. και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Δ.Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ)

της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020 (Α’ 12). Μετά από την ίδρυσή τους, τα Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. πιστοποιούνται περιοδικά, σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται.

Σε περίπτωση που τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Δ.Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία όπως στο αντικείμενο, τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησή του, καθώς και τις ειδικεύσεις που απονέμουν διαφορετικό δίπλωμα.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διιδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟ.ΔΙ.Π.

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Δ.Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟ.ΔΙ.Π-Α.Π.Θ.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π-Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές

Με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. και με απόλυτη διασφάλιση της ανωνυμίας τους, οι φοιτητές καλούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων κάθε εξαμήνου.

Για λόγους ομοιόμορφης τήρησης στατιστικών στοιχείων και δυνατότητας εξαγωγής αξιοποιήσιμων για το εκπαιδευτικό έργο των Τμημάτων και συνολικά του Ιδρύματος συμπερασμάτων, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης καταρτίζονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π και μπορούν να διαφοροποιούνται μερικώς, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών κάθε ακαδημαϊκής μονάδας ή/και κάθε μαθήματος. Η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας σε κάθε Τμήμα του Α.Π.Θ. Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟ.ΔΙ.Π. και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Η ΟΜ.Ε.Α. κάθε Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της ΜΟ.ΔΙ.Π., τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και ενημερώνει επ’ αυτών τα Όργανα Διοίκησης του Δ.Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Τα όργανα διοίκησης του Δ.Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την αντίστοιχη ΟΜ.Ε.Α., οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 17
Οδηγός Σπουδών

Το Δ.Π.Μ.Σ. εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών για τη λειτουργία του. Ο Οδηγός Σπουδών δύναται να περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες, καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και τα συνεργαζόμενα Τμήματα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.

2. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών, των περιόδων παρουσιάσεων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και τυχόν άλλων υποχρεώσεων όπως πρακτικής άσκησης, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.α.

4. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις, τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.

5. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
6. Τη διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ.
7. Βάσεις δεδομένων.
8. Χρήση Βιβλιοθήκης.
9. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 18
Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία, τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ., θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων και τροποποίηση του οικείου Κανονισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 24 Ιουλίου 2025

Ο Πρύτανης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

02041733107250032